

Arabskie i polskie
słownictwo dyplomatyczne
i polityczne

معجم بولندي-عربي
للمصطلحات الدبلوماسية والسياسية

NR 178

Jakub Sławek

**Arabskie i polskie
słownictwo dyplomatyczne
i polityczne**

معجم بولندي-عربي
للمصطلحات الدبلوماسية والسياسية

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2016

Recenzenci

Barbara Michalak-Pikulska

Marek Dziekan

Słowo wstępne

Łatwiej jest określić, czym niniejsza książka nie jest, niż kategorycznie wskazać jej przynależność gatunkową. Nie jest ona słownikiem, gdyż zarówno jej wielkość, jak i sposób przedstawiania, omawiania haseł i zjawisk językowych nie ogranicza się do formy słownika. Nie jest także klasycznym leksykonem, nie koncentruje się bowiem tylko na jednej konkretnej dziedzinie. Mógłbym zatem pozwolić sobie na nazwanie tejże książki „słownikonem”. Czytelnik znajdzie w nim zarówno hasłowe informacje w postaci tłumaczenia konkretnego słowa bądź wyrażenia, ale także będzie mógł – w wielu przypadkach – odnaleźć wytłumaczenie i omówienie pewnych zjawisk z zakresu specyficznego współczesnego arabskiego języka szeroko pojętej dyplomacji. Wreszcie, tworząc „słownikon” chciałem, aby służył on także celom dydaktycznym, by chętnie sięgali do niego studenci, tłumacze oraz osoby w jakiś sposób związane lub zainteresowane tego rodzaju słownictwem i problematyką.

„Słownikon” jest rezultatem wielu lat pracy zawodowej w świecie arabskim, gdzie miałem możliwość obcowania i zajmowania się tego rodzaju tekstami, które operują szczególnym słownictwem, często wyszukany i nierzadko także sztuczny. Nadrzędnym celem tej niewielkiej książki jest przede wszystkim ukazanie czytelnikowi współczesnego arabskiego języka dyplomacji, sposobu konstruowania wypowiedzi, używanych zwrotów oraz doboru słownictwa.

Świadom jestem, iż w książce nie zawarłem wielu ważnych haseł, zwrotów oraz nie poruszyłem całego spectrum słownictwa związanego z dyplomacją i sferą publiczno-polityczną. „Słownikon” jest pierwszym w języku polskim opracowaniem, dającym możliwość zapoznania się z zarysem pewnej konkretnej problematyki, którą można rozwijać i pogłębiać na wielu płaszczyznach.

Najwięcej uwagi poświęcam terminologii i problematyce słownictwa dyplomatycznego. Po kolei prezentowane noty przedstawiają wiele różnych konstrukcji językowych, dotyczących poszczególnych sfer życia dyplomatycznego. Tworząc układ rozdziału pierwszego, korzystałem z koncepcji zaproponowanej

w książce Juliana Sutora *Korespondencja dyplomatyczna*¹. Dobór not został tak opracowany, aby obejmował możliwie jak najszerszą problematykę i oferował różnorodność tematyczną. Pragnę podkreślić, iż w wielu krajach arabskich, w zależności m.in. od istniejącego systemu politycznego, spotkać można wiele innych form i konstrukcji językowych.

Kolejny rozdział dotyczy sfery języka prawniczego. Prezentuję w nim m.in. słownictwo stosowane w dokumentach stanu cywilnego oraz przedstawiam kilka przykładów terminologii muzułmańskiej tradycji prawnej.

Następnie koncentruję się na słownictwie w dziedzinie bezpieczeństwa i terroryzmu, które w związku z wydarzeniami na świecie stało się istotnym elementem języka mediów.

Uwagę poświęcam językowi wypowiedzi publicznych – zarówno zwrotom kurtuazyjnym, jak i wyrażeniom specjalistycznym.

Książkę zamyka część słownikowa, w której zamieściłem terminy istotne – w mojej opinii – dla dyplomacji i problematyki politycznej.

¹ J. SUTOR: *Korespondencja dyplomatyczna*. Warszawa, Wydawnictwo Prawnicze, 1992.

Spis treści

Słowo wstępne	5
Noty dyplomatyczne – مذكّرات دبلوماسية	7
Inne przykłady not osobistych	27
Tytułowanie najwyższych przedstawicieli państw	33
Zaproszenia – الدعوات	35
Oświadczenia – البيّانات	41
Dementi – النفي	41
Kondolencje – التّعازي	51
Przemówienia – الخطب	57
Umowy, dekrety, rezolucje i zarządzenia	65
Dokumenty stanu cywilnego – وثائق الحالة المدنية	71
Terminologia prawnicza – بعض المصطلحات القانونية	75
Terroryzm i bezpieczeństwo – الارهاب والأمن	81
Zwroty medialne i prasowe – لغة الصحافة والصحافة	91
Słowniczek podstawowych tytułów dyplomatycznych i politycznych	99
الاسماء الرسمية لبعض البلدان العربية و الاسلامية وعواصمها	
Nazwy własne niektórych państw arabskich i muzułmańskich oraz ich stolice	41
أسماء بعض المناطق الجغرافية	
Nazwy niektórych krain geograficznych	115
الاسماء الرسمية لبعض المنظمات العربية و الاسلامية	
Nazwy własne niektórych organizacji arabskich i islamskich	115

Redakcja: Beata Abdallah-Krzepkowska, Olga Nowak

Layout i łamanie: Beata Klyta

Korektor: Nina Jasek, Lidia Szumigala

Copyright © 2016 by

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 1644-0552

ISBN 978-83-8012-578-0

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-579-7

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12 B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Liczba arkuszy drukarskich: 7,75. Liczba arkuszy wydawniczych: 6,5. Publikację wydrukowano na papierze Alto 90 g/m², vol. 1,5. Cena 20 zł (+ VAT). Do składu użyto kroju pisma Liberation Sans Narrow oraz Adobe Arabic. Druk i oprawę wykonano w drukarni EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna (ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek).